

LA VELLA DEL MIRALL

(Aquest relat ha obtingut el primer premi al I PREMI LITERARI DE RELATS CURTS
CASINO DE GRANOLLERS en la modalitat de relat curt)

Autora: **MARIA GIBERGA ZARAGOZA**

Obro els ulls en la foscor. El dolor m'ha despertat i també les ganes d'orinar. Intento alçar el cos del llit, però sembla que tingui una llosa al meu damunt. Em pregunto si encara estic viva o ja soc criant malves al cementiri del poble. No em puc haver mort. Si fos morta, els ossos no em farien tant de mal. Giro el cap i busco els números vermells del despertador. Són les quatre i cinc de la matinada. Necessito alçar-me o mullaré els llençols. Aparto la flassada amb la mà que encara puc moure i arrossego les cames buscant la vora del llit. Mil agulles em recorren el cos. Respiro buscant les forces per desenganxar el cap del coixí i em mossego el llavi per oprimir el crit de dolor que em surt de la gola. La meva filla dorm a l'habitació del costat i no la vull despertar. Arrepenjo el braç sa al matalàs i redreço el cos fins que em quedo asseguda a la punta del llit. Em manca l'aire, però no goso respirar profundament. Les costelles encara estan adolorides. Em frego el braç esquerre que descansa dins del cabestrell i torno a buscar els números vermells, que em diuen que encara falten més de tres hores per prendre'm el calmant. El fred de les rajoles s'enfila pels meus peus descalços i m'estic així una estona, intentant reprimir la desesperació de la bufeta que està a punt d'explotar. Els meus ulls s'acostumen a la foscor i l'habitació s'omple d'ombres familiars. Objectes que conec de memòria i que omplen la vida de records, que evoquen altres temps, quan jo encara existia, quan formava part del món i vivia el present. Fa tant de temps d'això, que de vegades em penso que no ho he viscut jo, que ho va viure una altra persona. M'aferro als objectes i les seves històries que es van esborrant amb el pas dels dies. El cervell em juga males passades. És un lladregot que em pren els records o els modifica i en cada absència, en cada llacuna de la memòria, jo m'esvaeixo una mica més, em vaig tornant més transparent, més prescindible. De vegades penso que potser hi tinc un cuc a dins que em va rosegant paraules, imatges i converses. Un cuc que m'està deixant el cervell com un formatge gruyère, d'aquests que estan plens de forats i penso que els meus forats són cada cop més grans, que aviat serà tot un sol forat i no en quedarà res de mi. Per això no em vull desprendre dels objectes que m'envolten malgrat que la meva filla em diu que he de fer neteja, que només són trastos vells. Tot i que alguns d'ells no recordo d'on han sortit. Els repasso amb els dits tremolosos i deformats per l'artrosi intentant arrencar la història que amaguen. Moments de vida que he oblidat o oblidaré aviat.

M'alço del llit, em col·loco bé el cabestrell que immobilitza el meu braç trencat i arrossego els peus fins al lavabo. Camino a les fosques per no despertar la meva filla, que s'ha instal·lat a casa des de la caiguda. En tinc prou amb la claror de la lluna que entra per la finestra. Tanco la porta del lavabo i encenc el llum, que m'enlluerna durant uns instants. M'abaixo les calces amb la mà dreta i sec al vàter en el moment just que la bufeta diu prou. Noto com s'esvaeix el pes que m'oprimia, però els ulls se'm queden clavats a la taca humida de les calces. L'olor forta de pixum m'entra pels narius i em dibuixa una paraula al cervell: incontinència. La meva filla em diu que hauríem de comprar aquestes calces que

són de bolquer, però jo em nego en rodó. No soc un nadó, encara controlo, li dic, però al final li hauré de donar la raó.

Em trec les calces, les ensabono i em rento com puc amb una sola mà. Ho faig amb malaptesa, amb la mà dreta, que no és la meva dominant. Només la faig servir per escriure, perquè quan era petita, a l'escola me la lligaven a l'esquena. Les monges em deien que era la mà del dimoni, però a part d'escriure, no vaig aprendre a fer res més amb la mà dels àngels. Torno a ensabonar les calces i frego per fer-les netes, per esborrar el rastre de la meva decrepitud. Frego amb ràbia i els esquitxos s'alcen en gotes que s'estampen contra el pijama i m'exploten a la cara. Gotes d'aigua que es confonen amb les llàgrimes que fa estona em llisquen galtes avall.

Alço la vista i miro la imatge borrosa que m'observa des del mirall a través de les llàgrimes. M'eixugo els ulls amb la màniga del pijama i li torno la mirada. No reconec la vella que em mira. Els cabells blancs i rebels que intento amagar sota el tint, les arrugues que m'esquerden la cara i fan solcs cada cop més profunds, les bosses sota els ulls, tenyides de gris, les taques fosques sobre la pell marcida. No, aquesta no soc jo, no puc ser jo. Encara em sento jove, tinc molts projectes per acabar, moltes coses a fer. No necessito a ningú, que em puc valdre per mi sola. Això del braç és temporal, un accident del qual em recuperaré i ja no necessitaré que ningú em cuidi.

La vella del mirall em torna un somriure sorneguer. Vull fugir, marxar corrent a buscar la meva vida, la meva joventut, tots els anys que han passat volant, que sento que m'han robat, però els meus peus continuen clavats a terra i les cames no em responen. Recordo quan era adolescent i volia fer-me gran, quan vaig conèixer l'amor. Llavors pensava que tenia tota la vida al meu davant. Encara no sabia que la vida passa en un instant, que el futur no existeix. Fa quatre dies que bressolava la meva filla i li canviava els bolquers, i ara soc jo qui els necessita.

Les cames se m'afluixen i m'aguento a la pica del lavabo amb la mà dreta. Em sento estafada, com si algú m'hagués gastat una broma de mal gust i em pregunto si realment he viscut la vida que recordo, la que oblidó a poc a poc d'un temps ençà. Tinc la sensació que algú m'ha clavat una coça al cul i m'ha fet sobrevolar damunt els anys i les experiències viscudes o que algú m'ha xuclat la joventut mentre estava despistada somiant un futur millor. Em miro al mirall i no em reconec. Aquest vestit de pell resseca no és meu, el viatge per la vida no ha pogut durar tan poc.

Llenço les calces mullades al cove de la roba bruta i apago el llum del lavabo incapaç de continuar contemplant la vella del mirall. Obro la porta a poc a poc i torno a la meva habitació a les palpentes. Entro a l'habitació i encenc el llum de la tauleta. Asseguda al llit, em barallo amb el blíster per treure la pastilla de color verd amb la mà negada. Encara no és l'hora, però no puc aguantar més. Me l'empasso amb un glop d'aigua i m'estiro sobre el llit agafant-me el braç adolorit. Apago el llum i espero que la pastilla s'endugui el dolor per una estona. M'adono que vaig sense calces, però no em veig en cor de tornar-me a alçar per agafar-ne unes de netes de la còmoda. Hauria de fer-ho i posar-me una compresa per si de

cas. No m'agradaria tacar el llit i que ho veiés la meva filla, però em costa tant alçar-me. I això que la nena m'ha posat el llit articulat de manera que puc dormir amb el cos mig incorporat. Així i tot, quan em bellugo em fa mal tot el cos, talment com si m'haguessin apallissat. Va ser una bona trompada. Vaig caure estesa a terra i no em podia aixecar. No sé com va ser, no recordo haver-me entrebancat amb res. De vegades em passa que el cos no em respon com jo m'espero. També em passa amb les ganes d'orinar, que alguna vegada no he arribat a temps i se m'escapa alguna gota. Per això penso que seria millor posar-me les calces netes, però decideixo que quan torni a tenir ganes d'orinar ja m'alçaré i me les posaré.

M'he desvetllat. Escolto el silenci. M'agrada la tranquil·litat de la nit, quan la ciutat descansa del ritme frenètic dels dies, quan tot sembla aturat. El tic-tac del rellotge del menjador em crida que res és el que sembla, que tot és una enganyifa, que vivim encantats per la serp de la immortalitat fins que algun fet fortuït ens desperta d'una manotada. Llavors ens adonem que som fràgils com una papallona que ha perdut la pols de les seves ales; que res dura per sempre, ni tan sols nosaltres; que sovint hem desaprofitat moments irrepetibles que ja no tornaran. El so del rellotge marca el pas del temps mentre jo espero que marxi el dolor i arribi la son. Busco els sorolls de la nit entre el silenci per apartar el martelleig del tic-tac del meu cervell. La nevera deixa anar un bronzir durant una estona i després calla. Un moble cruix al menjador. El vent deixa anar un xiulet quan es cola per una finestra mal tancada. A l'habitació del costat, la meva filla té el son inquiet i la sento bellugar-se entre els llençols. Sé que pateix per mi i no em vol deixar sola, però a mi em sap greu haver capgirat la seva vida. I jo li dic que pot tornar a casa seva, que puc dormir sola, però ella no vol. I es passa el dia endreçant-me la casa i dient-me tot el que he de fer, renyant-me perquè m'estigui quieta i no mogui el braç o perquè ha descobert el meu amagatall de les lllaminadures i diu que no em convenen. M'explica totes les desgràcies del món del que em pot passar si me les menjo sent diabètica. Sé que ho fa pel meu bé, però jo ja soc prou grandeta per saber el que em convé i no m'agrada que sempre m'estigui renyant com si jo fos una criatura sense seny. Ja tinc ganes que marxi i em deixi fer la meva. Que sempre he fet el que volien els altres, sempre mirant d'acontentar-los. Primer els pares, després el marit i jo sempre callada per no ofendre, per no discutir. Però ara mano jo.

Tanco els ulls i busco en el record la noia que vaig ser. Ara ja no soc la mateixa. Soc una altra persona. La vida et canvia, et fa més dura, més intolerant, menys innocent. Et baixa dels núvols per fer-te aterrar i tocar de peus a terra i, a voltes, fins i tot t'enfonsa en les profunditats i et desperta la part més fosca de tu mateixa. Aquella part que tots tenim amagada i de la qual ens avergonyim, la que no volem mostrar als altres. Jo també he estat dins del pou, però ara no hi vull pensar en això. Vull algun record bonic on recrear-me, un moment que em va semblar tocar el cel, un instant en què hauria volgut parlar el temps.

Un tren ressona en el silenci de la nit. El pis tremola amb el traqueteig dels vagons que passen per davant de l'edifici a tota velocitat. Sent el xiulet mentre el tren s'allunya. Aquest no s'ha aturat a l'estació.